

Maya Sofie Christensens tale om autisme på Nordisk Talefest

Taler

Maya Sofie Christensen
Gymnasieelev

Dato

7. maj 2026

Sted

Nordatlantens Brygge, København

1 Vi taler ofte om, at der skal være lighed og fællesskab i Danmark.

Om at alle skal have de samme muligheder.

5 Men virkeligheden er, at der findes mennesker, som vi vælger ikke at investere i.

Mennesker, vi vælger at glemme, fordi de bliver set som for dyre for samfundet.

Jeg har en lillebror med autisme og ADHD.

10

For samfundet bliver han ofte betragtet som en udgift.

For mig er han bare min lillebror.

15 Bare fordi han er autist, betyder det ikke, at han mangler intelligens eller potentiale.

Det betyder bare, at han lærer, tænker og forstår verden på en anden måde end de fleste andre.

20

Jeg har stået på sidelinjen og set, hvordan min lillebror er blevet svigtet af systemet.

Og det svigt rammer ikke kun ham, men også os som familie.

25

Som familie har vi mærket, hvordan manglende støtte slider mentalt og psykisk, fordi vi hver dag lever med de beslutninger, der er truffet på hans vegne, uden at han selv, eller vi som familie, har haft en stemme i det.

30

I samfundets øjne bliver han ofte reduceret til en byrde.

En person, der bliver set som dyr, besværlig og belastende.

35 Det, man ser, er en dreng med et handicap.

Det, man overser, er en dreng med høj intelligens og et stort potentiale.

Han er måske ikke den klogeste i det traditionelle skolesystem.

40

Men hvordan skulle han også være det, når han aldrig rigtigt har fået chancen?

For han er klog, bare på andre områder.

45 I hans tilfælde er det blandt andet offentlig transport og Google Maps.

Autister har særlige interesseområder, som de fordyber sig i, og som de kan blive ekstremt vidende om.

50 Det hænger sammen med autisters behovet for struktur og forudsigelighed.

Du kan spørge min lillebror, hvor den nærmeste togoverskæring er, og han kan svare med det samme, uden hjælp

55 Uanset hvor vi befinder os.

Hvis du er i tvivl om en nummerplade, kan du spørge ham, og han vil kunne gengive den præcist.

60 Han har en helt særlig hukommelse.

Et andet eksempel er fra en juleferie, hvor vi var i Norge hos vores familie.

Der spurgte vi ham, hvilken ugedag min norske fætter var født på.

65

Min fætter er født i 1998, og uden særlig meget tænketid svarede min lillebror, at det var en fredag.

70 Det var korrekt.

Man skal virkelig ikke undervurdere ham.

Han er superintelligent

75

Bare på sine egne områder.

For omkring tre år siden blev han hjemtaget til en specialskole i vores egen kommune.

80

Ikke fordi det var det bedste for hans udvikling, men fordi det var billigere for kommunen.

Før det gik han på en specialskole i København, hvor han blomstrede.

85

Her udviklede han sig fagligt, socialt og menneskeligt, fordi han blev mødt med forståelse, struktur og de rette ressourcer.

Da han blev hjemtaget til kommunen, kom konsekvenserne hurtigt.

90

Fra den ene dag til den anden forsvandt de rammer, den struktur og den forudsigelighed, som havde givet ham tryghed og mulighed for at udvikle sig.

På den nye skole var der ikke de ressourcer, der skulle til.

95

Min lillebror kom hjem hver dag uden at være blevet stimuleret og uden reelt at have lært noget.

I stedet blev han ofte mødt af tilfældige løsninger og voksne, som ikke havde den
100 nødvendige uddannelse til at undervise et barn med hans behov.

Min lillebrors historie er ikke en enlig sag.

Den er et eksempel på et større problem i vores samfund.

105

Et problem, hvor mennesker med handicap bliver set som udgifter frem for

ressourcer.

110 Hvor økonomi nogle gange bliver vigtigere end menneskelig udvikling.

Og JA jeg ved godt, at der findes mennesker med handicap, som har meget omfattende behov.

115 Men det betyder ikke, at alle med et handicap er ens...

Når vi bruger én samlet betegnelse som "handicappet", risikerer vi at overse forskelle, evner og individuelle potentialer.

120 Nogle vil altid skal have brug for støtte uden at kunne give noget direkte tilbage til samfundet.

Men det må aldrig blive en undskyldning for at tvivle på alles udviklingsmuligheder.

125

For Når vi ikke investerer i mennesker med handicap, begrænser vi deres udvikling.

130

Vi forhindrer dem i at udfolde deres potentiale og fastlåser dem i roller, de ikke selv har valgt.

Konsekvenserne rammer ikke kun individet.

De rammer familien, som må tage et ansvar, de ikke er rustet til.

135

De rammer fællesskabet, som mister mangfoldighed, ressourcer og menneskelige styrker.

Og i sidste ende rammer det samfundet selv.

140

For på kort sigt sparer vi penge, men på lang sigt betaler vi en langt højere pris.

Jeg er træt af, at mennesker med handicap bliver set som ubrugelige.

145 Hvem siger, at en person med et handicap ikke kan blive skolelærer?

Eller håndboldtræner?

150 I mit eget liv kender jeg flere autister, som fungerer rigtig godt i vores samfundet.

En til flere der er blevet lærer og har fået familie.

155 En, der har spillet håndbold på højeste niveau, været på landsholdet, senere blevet ligatræner – og i dag arbejder som mentaltræner.

Mennesker med diagnoser og handicap kan sagtens fungere i vores samfundet.

160 Og jeg er så træt af at høre det modsatte.

Så Spørgsmålet er derfor ikke, om mennesker med handicap har potentiale.

For det har de!

165

Spørgsmålet er, om vi som samfund giver dem muligheden for at vise det.

For når vi giver op på mennesker, giver vi også op på en del af vores samfund.

170

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

175

Tags

Agitationstale, Talefest

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/maya-sofie-christensens-tale-om-autisme-pa-nordisk-talefest>

180